

Behandlad på ÅI styrelsemöte 21.03.2023

Bilaga § 33/23/1

Behandlad på Idrottstinget 4.4.2023 § 7

Ålands Idrott VERKSAMHETSPLAN 2023–2024

FÖRSLAG TILL IDROTTSTINGET

Innehåll

Idrottsrörelsens betydelse	2
Strategin – Idrotten först!	3
Idrottens finansiering	4
Organisationsutveckling	5
Idrott hela livet.....	6
Breddidrott	6
Elitidrott.....	7
Kursverksamhet och utbildning.....	8
Evenemang.....	9

Idrottsrörelsens betydelse

Ålands Idrottsförbund r.f. är den åländska idrotts- och motionsrörelsens samlande organisation. I marknadsföringssyfte används förkortningen Ålands Idrott.

Idrottsrörelsen är den största medlemsrörelsen på Åland med närmare 13 000 medlemmar. Idrott sprider stolthet, glädje och delaktighet i samhället. Idrott kopplar ihop helheten - de kognitiva, det kroppsliga, det mentala och samspelet med andra, det vill säga att vara en hel människa. Idrott är fostrande. I idrotten kan du på ett naturligt sätt känna glädje i att våga anta fysiska och mentala utmaningar. Idrott lär en att acceptera motgångar och glädjas över egna och andras segrar. Idrott är där du hittar trygghet, gemenskap och blir utmanad att våga riva dina begränsningar. Idrott håller du på med för att du vill.

ÅLANDS IDROTTS SYFTE ENLIGT STADGAN ÄR ATT:

- ✓ Verka för att en gemensam vision och värdegrund genomsyrar hela den åländska idrotts- och motionsrörelsen.
- ✓ Arbeta för den ideella idrotts- och motionsrörelsens utveckling på Åland.
- ✓ Främja ett livslångt intresse för och deltagande i den åländska idrotts- och motionsrörelsen.
- ✓ Värna om och stärka den åländska idrotts- och motionsrörelsens ställning i det åländska samhället.
- ✓ På olika sätt stöda medlemsorganisationerna och i dem aktiva individer samt främja deras intressen.
- ✓ Främja samarbeten mellan medlemsorganisationer.
- ✓ Förbättra verksamhetsförutsättningarna för medlemsorganisationerna.

VÄRDEGRUNDEN

Den gemensamma värdegrundens skall vara vägledande för hela den åländska idrottsrörelsen

Gemenskap

Idrotten ska genomsyras av glädje och gemenskap och alla ska vara trygga och känna sig respekterade och inkluderade.

Utveckling

Grunden för att vilja fortsätta inom idrotten. Utveckling kan ske på individ-, grupp- och föreningsnivå.

Rörelseglädje

Rörelseglädje och tävlingslust ska alltid prägla verksamheten, det motverkar utslagning och främjar inkludering och delaktighet.

Rent spel

Att verka mot fusk, doping, mobbning och våld genom ärlighet och en god etik och moral.

För alla

Allas rätt att vara med utifrån sina förutsättningar.

Strategin – Idrotten först!

Strategin är resultatet av styrelsens och kansliets arbete under våren och hösten 2022. I strategiarbetet har medlemmarnas synpunkter efterfrågats och beaktats. En analys har gjorts över vilka samhälls- och omvärldsförändringar påverkar verksamheten. Utifrån strategin formas mål och handlingsplaner.

Strategin belyser vad vi vill åstadkomma – vår riktning.

- Strategin utgör grunden i Ålands Idrotts verksamhet
- Strategin styr idrottsrörelsen mot gemensamma mål
- Strategin guidar medlemsorganisationerna i sin verksamhet

Vad vi vill åstadkomma – vår riktning

Idrotten kommer i första hand – rättvist, transparent och jämlikt!

Mer tid och ideella krafter till att hjälpa de aktiva att uppleva glädjen i idrotten. Idrottsledarnas inre låga hålls tänd – länge.

Att fler håller på längre

Vi vill öppna dörren till glädjen i att utmana sig själv. Genom frekvent återkoppling på att överträffa sig själv ofta skapar vi en nyfikenhet till att uppleva mer rörelseglädje och personlig utveckling. Idrotten ska vara tillgänglig för alla.

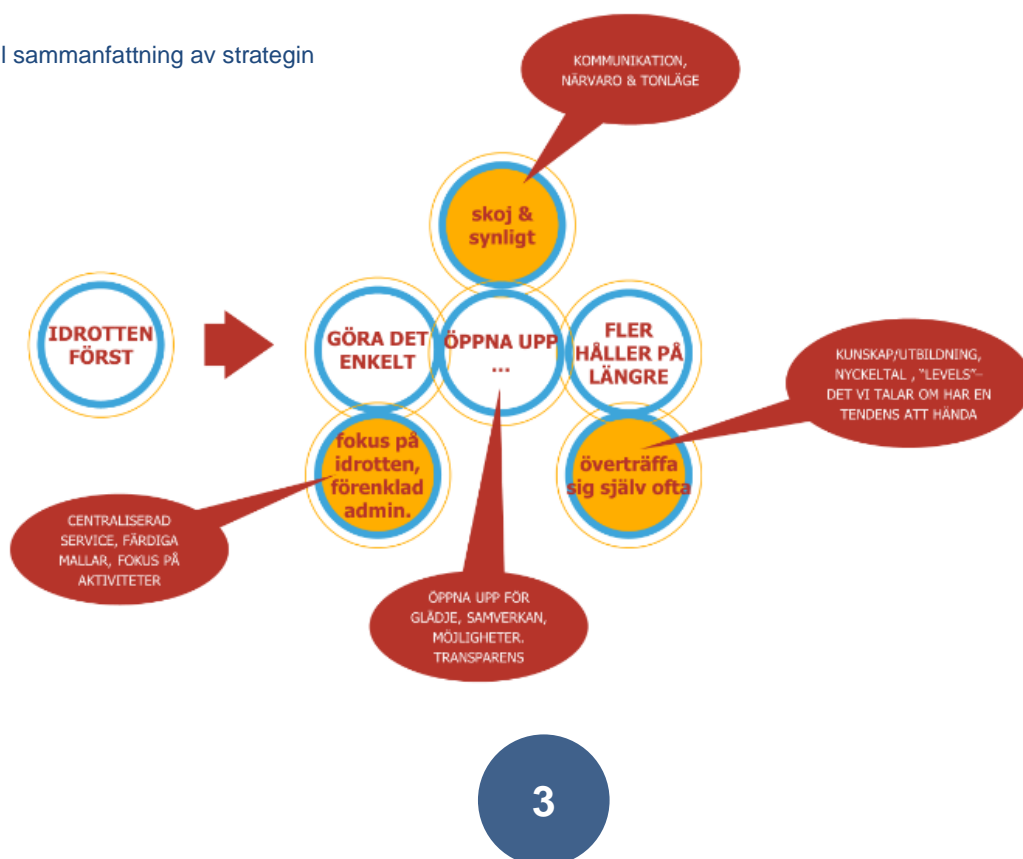
Öppenhet och synlighet

Vi vill skapa engagemang i och runt idrotten på Åland. Entusiasmen runt idrotten leder till att fler rör sig mer genom hela livet vilket ökar välmående i samhället. Vi tror på glädjen i att göra saker gemensamt och att utmana gränser. I det lilla skapar vi underverk. Vi vill att fler ser och utvecklar helheten genom att engagerat arbeta för sin del.

Det skall vara enkelt att idrotta

Vi vill skapa en rättvis och enkel idrottsadministration och -finansiering. Idrotten är en föregångare i att integrera samhällets krav och bärkraftsmål. Det ska vara enkelt att agera ansvarsfullt.

Visuell sammanfattning av strategin

Idrottens finansiering

Ålands Idrott ska värna om och stärka den åländska idrotts- och motionsrörelsens ställning i det åländska samhället. Ålands Idrott har genom förordning uppgiften att fördela samhällets finansiella resurser till idrotten. I strategiarbetet har konstaterats att idrotten, Ålands största medlemsrörelse, som helhet syns för lite och offentlig finansiering tenderar därför att minska över tid. Idrotten behöver synas mer, inte bara resultatrapportering utan bredden i idrottslig verksamhet såväl som satsningar på att nå elitnivå. Målet är att öka offentlig finansiering till idrotten och trygga finansiering över tid. Vi vill skapa en rättvis, transparent och jämlik idrottsfinansiering.

Enligt det nya regelverket för fördelning styrs en större del av stöden mot särskilda ändamål. Tydligt fokus ligger på idrott och motion på gräsrotsnivå, på barn och unga samt på aktiviteter. Förbund fördelar ej längre vidare verksamhetsstöd. Tre ansökningsdeadlines under året möjliggör ansökningar om utvecklingsstöd för projekt och utbildning flera gånger under året. Projektstöd kan styras mot viktiga eller nya fokusområden.

Fokusområdena som fastställts och prioriteras för utvecklingsstöd år 2023 är:

- Satsningar på att hålla ungdomar (13-25 år) kvar i idrotten
- Jämställd, inkluderande och trygg idrott
- Samsyn mellan idrotter
- Hållbarhet
- Återstart

Utvecklingsstöd för 2023 kan sökas ännu den 15 juni 2023 och ifall medel finns kvar den 15 oktober 2023.

Ål ska under 2023-2024

- Med start på idrottstiget 2023 inför lagtings- och kommunalvalet i oktober ta fram ett idrottspolitiskt program (manifest) för idrott. Representanter för alla partier bjuds under våren in för att ta del av manifestet.
- Förenkla ansökningsprocessen gällande stöd till idrotten.
- Samla in data, analysera fördelning enligt nytt regelverk och bekräfta parametrar.
- Ur datan som medlemmarna producerar ta fram nyckeltal som kan användas för att belysa idrottens samhällsnytta.
- Under 2023 se över kriterierna för elitstöd lagidrott och utforma en helhetsmodell för stöd till elitidrotten som kompletterar det nya regelverk som tagits fram med fokus på breddidrott.
- Under 2024 se över handläggning av investeringsstöd som sköts av landskapsregering med utlåtande av Ålands Idrott.
- Under 2024 föra medlemsdialoger för att förbereda för att på Idrottstinget år 2025 utvärdera ramar och principer för fördelning.
- På uppdrag av Landskapsregeringen föreslå regelverk kring en satsning på idrott och fysisk aktivitet, kultur och olika fritidsmöjligheter, i anslutning till undervisning i grundskolorna och förskola. Ett särskilt anslag har avsatts i landskapets budget för ändamålet.

Organisationsutveckling

Förändringen av det ideella engagemanget och svårigheten att rekrytera ideella krafter utgör en av de största utmaningarna för idrottsrörelsen. Det känns motigt för många föreningar att behöva kämpa för sin överlevnad. Verksamheter förväntas bedrivas ansvarsfullt på alla plan vilket ställer ökade krav på organisationerna. Byråkrati och administration tar över fokus från idrotten. Få eldsjälar drar stora lass och kommersiella alternativ konkurrerar med föreningarnas verksamhet. Vi vill att idrotten skall komma först och mer tid och ideella krafter frigörs till att hjälpa de aktiva att uppleva glädjen i idrott. Vi vill att idrotten är en föregångare i att integrera samhällets krav men att det skall vara enkelt att ansvarsfullt leva upp till kraven och bärkraftsmålen i samhället. Vi vill ha livskraftiga och blomstrande idrottsorganisationer.

ÅI ska under 2023-2024.

- Förenkla föreningarnas idrottsvardag genom att utreda medlemmarnas behov av service/hjälp samt presentera en lösning hur administrativt stöd kan organiseras bättre.
- Erbjud medlemmarna hjälp med byråkrati och administration genom att skapa centraliserade policys och mallar samt erbjuda verktyg, funktioner och service.
- Under 2023 lanseras en visselblåsar-portal för hela den åländska idrottsrörelsen för rapportering om missförhållanden, t.ex. kränkningar eller trakasserier eller annat som strider mot de etiska riktlinjer som gäller i verksamheten.
- Ta fram konkreta åtgärder för att förbättra förutsättningar att kunna idrotta på svenska i Finland.
- Öka kunskapen om hållbarhetsfrågor rörande idrott inom organisationen och bland medlemmarna.
- Lyfta goda exempel och sprida berättelser från den lokala idrottens värld.
- Ålands Idrott har administrerat Motions på recept (MOR) sedan 2009. Under våren 2023 fortsätter Ålands motionsförbund på uppdrag av Ålands Idrott i nuvarande omfattning med MOR-verksamheten men till hösten avslutas uppdraget via Ålands Idrott.
- Ålands idrott administrerar bokning av utrustning och resurspersoner för tidtagning. Tidtagningssystemet förnyades i början av år 2021 med 400 chip för en femårsperiod. Under våren 2023 inleds ett arbete tillsammans med de medlemsorganisationer som nyttjar systemet för att ta fram lösningar för hur tidtagningssystemet skulle kunna administreras, förvaltas och finansieras från år 2024.

Idrott hela livet

Breddidrott

Samhällsmedborgarnas fysiska och psykiska hälsa blir sämre. Demokratikompetensen och viljan att ta ansvar för det gemensamma sjunker. Här kan idrotten göra skillnad. Låt oss berätta med betydligt större kraft än hittills, vad idrotten och dess ca 13 000 medlemmar vill och behöver för att fortsätta fostra välmående medborgare som tar ansvar för individer, föreningar och samhället.

Vi vill att barn får prova-på och hålla på med flera idrotter, samt kombinera idrott med andra aktiviteter. Det leder till att fler håller på längre. Vi vill att aktiva i alla åldrar stöds i sin utveckling på sin självvalda nivå så att entusiasmen runt idrotten växer uthålligt. Det blir lättare att rekrytera aktiva till organisationerna.

Med fler aktiva och större delaktighet ökar samhörigheten och det demokratiska samhället förstärks. Entusiasmen runt idrotten leder till att fler rör sig mer genom hela livet, vilket ökar hälsa och välmående i samhället.

Verksamheter som Ålands Idrott bedrivit för att få fler att hålla på längre är exempelvis Starka Barn, skolidrottsdagar, sommarjobb för ungdomar inom idrotten.

ÅI ska under 2023-2024

- Fortsätta bedriva Starka Barn verksamhet steg 1 i anslutning till skoldag i åk 1-2 samt genomföra ett pilotprojekt av en ny version av steg 2 i två skolor.
- En särskild satsning görs för att locka framför allt barn och ungdomar tillbaka till idrottsrörelsen efter pandemin i form av evenemanget *Comeback* i september. Planen är att erbjuda ett brett utbud av aktiviteter, även icke-idrottsrelaterade, för att locka en bredare målgrupp och öppna upp för samverkan.
- Införa inslag av parasport i skolidrottsdagarna hösten 2023 för att ge inblick vad parasport är
- Sommarjobbsatsningen genomförs 2023 och utvärderas. Möjligtvis avskrivs satsningen 2024.

Elitidrott

Elitidrott är en viktig källa till stolthet och framgångsrika åländska idrottare och idrottslag kan symbolisera enighet och sammanhållning. I det lilla skapar vi underverk. Flera får ta del av glädjen när en lokal idrottare överträffar sina egna förväntningar. Elitidrott bidrar till synlighet som skapar engagemang i och runt idrotten på Åland. Entusiasmen runt idrotten leder till att fler rör sig mer genom hela livet vilket ökar välmående i samhället. Elitidrott kan inspirera andra att sätta upp mål och sträva efter att uppnå dem. Elitidrottare fungerar som förebilder. Tävlingsidrott engagerar många frivilliga och vem som helst får ta del av den underhållning som idrotten erbjuder. Ålands Idrott vill skapa förutsättningar för dem som vill överträffa sig själva liksom dem som vill sträva efter att nå nationella eller till och med internationella framgångar.

För att möjliggöra för elever på gymnasialstadiet att kombinera en satsning mot elitidrott med skolgång erbjuder Ålands Idrott specialidrott, det vill säga möjlighet att utöva sin idrott under skoltid. Vi tror att specialidrotten bidrar till att fler håller på längre med sin idrott för att möjliggöra och tid ges att prioritera idrotten.

Ålands Idrott administrerar också ett stipendieprogram, det vill säga ett finansiellt stöd till enskilda idrottare, tränare och ledare för långsiktiga satsningar.

ÅI ska under 2023-2024.

- Förbättra förutsättningarna för elever på yrkesgymnasiet att delta i specialidrott.
- Genomföra en utbildning för idrottare i stipendieprogrammet kring kommunikation, sponsring och sociala medier samt ordna minst en nätverksträff utöver detta för att öppna upp för kunskapsutbyte.
- Utredda kanaler för att ge satsande idrottare mer synlighet.

Kursverksamhet och utbildning

Allt för många ungdomar slutar allt tidigare med sin idrott. Ledarnas roll är väsentlig i att stötta sina adepter att ha roligt, våga utvecklas och känna stark delaktighet. Idrotten först innebär att ledarna skall ges möjlighet att utvecklas och tid att fokusera på att hjälpa de aktiva att uppleva idrottsglädje och att ofta våga överträffa sig själva. Vi vill att Idrottsledarnas inre låga hålls tänd – länge. Vi vill att alla får känna sig som vinnare på sin ambitionsnivå.

Ålands Idrott erbjuder gränsöverskridande utbildningar för sina medlemmar. Ålands Idrott vill att alla ledare deltar på minst en utbildning eller fortbildning årligen. Utbildning erbjuds till aktiva, ledare, funktionärer samt föräldrar.

I det ordinarie utbildningsprogrammet ingår *Grundutbildning för tränare, Försättningsutbildning för tränare* samt *Åldersanpassad fysisk träning för barn och ungdom*.

ÅI ska under 2023-2024

- Under Våren 2023 arrangeras utöver ordinarie utbildningar: styrketräning för barn och ungdom samt erbjuds utbildning i akut skadebehandling och tejpning
- Erbjuder utbildningar som stärker kunskapen i de ideella organisationerna kring demokrati, jämställdhet, inkludering, trygg idrott och hållbarhet
- Genom utbildning utmana aktiva, tränare, ledare och organisationer till en ny syn på tävling, det vill säga att tävla och vinna över sig själv.

Evenemang

Vi vill skapa engagemang i och runt idrotten på Åland och mer utbyte och samverkan mellan idrotter. Vi tror på glädjen i att göra saker gemensamt och att utmana gränser.

ÅI ska under 2023-2024

- Ingå ett uppdragsavtal med Åland Island Games Association (ÅIGA) gällande Ålands deltagande i Öspelen på Guernsey.
- Utredda intresse och möjligheter för att arrangera ett återkommande idrottsevenemang, Åland Sports Week med start tidigast 2024. Syftet är att ge åländska idrottare möjlighet att tävla på lagom internationell nivå på hemmaplan och skapa synlighet kring åländsk idrott.
- Under våren 2023 inhämta medlemmarnas tankar kring Idrottsgalans framtida form samt därefter besluta om formatet för uppmärksammande av idrottsliga prestationer.
- Som fullvärdig medlem i den Nordiska Felleskommittén, där samtliga nationella idrottsförbund och olympiska kommittéer ingår, delta i det årliga nordiska idrottsmötet som 2023 hålls på Grönland
- Delta i det nordiska samarbetet kring barn- och ungdomsidrott